

PREDSTAVNICI SŠ MATE BLAŽINE I GRADA LABINA U RADNOM POSJETU NORVEŠKOJ

Motivirati i uključiti što više učenika u cilju povećanja njihova utjecaja u društvu

Povod i cilj boravka u Sandnesu i Strandu bilo je neposredno upoznavanje s tamošnjim oblicima i sadržajima većeg udjela djece i mladih u društvenom utjecaju i odlučivanju uz istovremenu veću društvenu orijentaciju odraslih i društvenih mehanizama (organi vlasti, uprave, škole, policija, društveno planiranje...) prema potrebama djece i mladih

Ovaj izlet bio je jedan od rijetkih na kojem smo, takoreći, već prvog dana uspostavili čvrst i kvalitetan odnos. Nakon samog upoznavanja izbrisale su se sve predodžbe, predrasude i svi oni silni kilometri koji su nas razdvajali. Našli smo se tamo i svi smo imali jedan zajednički cilj – družiti se i kroz druženje nešto naučiti.

Pitanja su neposredno izvirala i na trenutak mi se učinilo da smo u kvizu: puno pitanja, a malo vremena. Sve nas je zanimalo i sve smo htjele doznati. Skakali smo s teme na temu, ali smo uspjeli slobodno i nesputano komunicirati. Najvažnije je to što smo uspjeli stvoriti sliku o nama i zajednici u kojoj živimo i o njima i njihovom načinu života.

Izvjese razlike postoje, ali sve je to vezano za političku scenu i razliku u standardu. Mladi su gotovo isti kao i kod nas. Imamo sličan pogled na svijet, slične interese i gotovo iste aktivnosti. Uspoređivali smo školovanje, izlaske, druženja, zaposlenja, slobodno vrijeme, ali i one mračnije strane puberteta i odrastanja: ovisnosti, nasilje i sl. Došli smo do brojnih zaključaka, ali jedan koji je prevladao je taj da smo jako slični. Što smo se bolje upoznavali, razlike su se gubile.

Uvjerenam da smo uspjeli sagraditi mostove preko kojih će još dugi niz godina protjecati iskustva, savjeti i doživljaji na obostrano zadovoljstvo.

Naučili smo kako mladi prakticiraju demokraciju i u kojoj mjeri uživaju slobodu govora, izražavanja želja i misli. Imaju pravo predlagati gdje će se uložiti novac namijenjen mladima. To pravo nemaju samo zrelije osobe već i djeca iz osnovnih škola što ih uči da od malih nogu imaju pravo glasa i izbora. Na taj ih se način priprema da u razdoblju odrastanja nauče preuzima-

ti odgovornosti i da vrednuju odnos prava i obaveza.

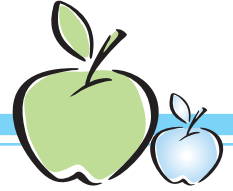
O svojim dojmovima reći će nam voditeljica Debatnog kluba prof. Delfina Arapović:

»Na temelju poziva i uz financiranje Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške, osam predstavnika iz Labina organizirano je boravilo u Norveškoj od 7. do 12. studenoga. Uz labinske predstavnike (gradonačelnik Tulio Demetlika, profesori Anka Dundara, Delfina Arapović, Luciano Antonelli te učenice Izabela Barbić, Izabel Licul, Sandra Miletić i Sanja Kos) delegaci-

ju su sačinjavala još po tri predstavnika iz Slavonskog Broda i Metkovića. Navedene su sredine aktivno uključene u mrežu Zdravih gradova i programski sudjeluju u radu međunarodne Škole demokracije koja se odvija u sklopu Ljetne motovunske škole za promicanje zdravlja sa sjedištem u Srednjoj školi Mate Blažine. Norveška je uključena u europsku mrežu Zdravih gradova, a grad Sandnes održava i razvija posebne oblike suradnje s Hrvatskom na promicanju demokratskih projekata, sudjeluje u radu Škole demokracije, čiji je i međunarodni koordina-

Hrvatska delegacija s Geirom Hetlandom

tor gospodin Geir Hetland iz Strand Videregående skole.

Programski sadržaji s kojima labinski srednjoškolci i njihove kolege iz Slavenskog Broda i Metkovića godinama daju prilog sadržajima rada »Škole demokracije« su vjerojatno kod norveških kolega ostavili pozitivan i poticajan dojam, tj. da su naši mladi kroz niz programskih oblika i sadržaja (debate, simulacije, radionice, projekti...) osposobljeni za javnu komunikaciju, političku kulturu, demokratski dijalog i aktivno sudjelovanje u društvenim procesima. Stoga je i povod i cilj boravka u Norveškoj bilo neposredno upoznavanje s tamošnjim oblicima i sadržajima većeg udjela djece i mladih u društvenom utjecaju i odlučivanju uz istovremenu veću društvenu orijentaciju odraslih i društvenih mehanizama (organi vlasti, uprave, škole, policija, društveno planiranje...) prema potrebama djece i mladih.

Boravak u Norveškoj se odvijao uz izuzetnu organizaciju, srdačnost i gostoljubivost domaćina. U okviru toga ostvareni su neposredni kontakti i razmjena informacija s nizom predstavnika koji su angažirani na promicanju uloge mladih i stvaranju potrebnih uvjeta za to.

Neposredni uvid u tamošnje oblike rada, uz mnoštvo informacija i prezentacija ostvaren je posjetima Kulturnom domu za mlade Varatungård i Kulturmolla Gradskom vijeću te zasjedanju Vijeća mladih u Gradskom vijeću Sandnesa, Strand Videregående skole uz prezentaciju tamošnjih projekata i uključenosti u video konferenciju sa srednjom školom iz Latvije – Liepaja i Sandnesa.

U programskoj orijentaciji projekta Labin – zdravi grad istaknuta je potreba i opredjeljenje da se ostvare određeni oblici participacije i suradnje mladih na našoj lokalnoj razini, stoga je i boravak u Norveškoj bio u funkciji neposrednog upoznavanja s organizacijom i načinom funkcioniranja njihovih rješenja. Ocjenjujemo da su oni vrijedni za promišljanje i adekvatnu primjenu i u našoj društvenoj praksi, jer pridonose demokracizaciji i općem dobru«.

Učenica IV. razreda opće gimnazije Sandra Miletić:

»Naš boravak u Norveškoj bio je u cilju upoznavanja sve većeg utjecaja mladih u raspravu i odlučivanje prvenstveno u onim pitanjima koja se njih tiču, kako bi im se na taj način osigurali kvalitetniji uvjeti u svim vidovima života: u školi, na ulici, te organiziranjem mnogih radionica i aktivnosti u slobodno vrijeme. Zapravo, temeljni cilj je stvaranje bolje budućnosti za mlade generacije, a ujedno i stjecanje kulture javnog komuniciranja. Te oblike participacije mladih ocjenjujem kao izuzetno kvalitetne i efikasne, te smatram da smo i mi na dobrom putu u realizaciji sličnih sadržaja.

Prisustvovali smo i zasjedanju Vijeća mladih u Gradskom vijeću što je izuzetno dobar na-

Trenuci odmora

Hrvatska delegacija s gradonačelnikom Sandnesa

čin da se mladež izjasni, odnosno da izloži svoje interese i prijedloge koji bivaju uzeti u obzir od strane gradonačelnika, odnosno Gradske uprave.

Također me fascinirao kulturni dom mladih Norvežana u kojem se odvijaju mnoge aktivnosti; od likovnih, glazbenih, plesnih, informatičkih, a ujedno omogućuje kvalitetna zabava mladeži budući da im nije dozvoljen odlazak u kafiće. Naime, Norveška vodi rigoroznu politiku u tom pitanju, i to vrlo uspješno.

Smatram da nam Norveška može poslužiti kao dobar primjer u našoj ideji da motiviramo i uključimo što više učenika u cilju povećanja njihova utjecaja u društvu. Tako je naš primarni cilj osnovati školski omladinski klub u kojem bi se provodili interesi učenika. Ovo edukacijsko putovanje omogućilo mi je i upoznavanje Norveške i ljudi koji su izrazito plemeniti i gostoljubivi.«

Sanja Kos